

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Pénteken 5. Augustusban 1791.

*A' Mária Istentől teréhbe esett Europa Kiszaszony
Szülő ágyban kinlódik — szül minden órán.*

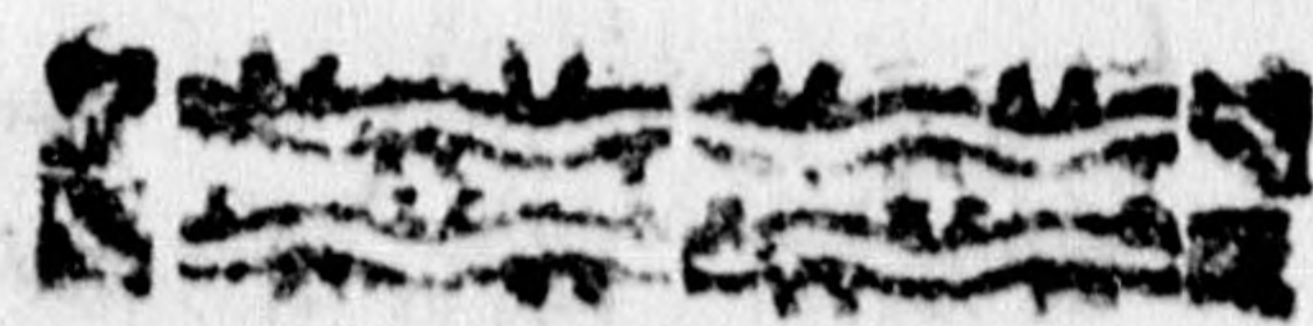
Illyen hirt terjesztének el az *Elyseumbéli Bába Doktorok* tegnap az hóltak Országában, kik a' *Medicum Consiliumra* minnyájan öszve gyűlve lévén, az ágya kinlódónak fejénél külömb külömb dolgokról beszéllének. — Az *Elyseumbéli Bolondok-tornyában* ama hires Doktor *Faust* a' *Protho Medicus*, ki maga is ezen Bába Doktorok tanátsán jelen lévén, tapogatja és vizsgálja vala az egész beteg testet, 's így szólla a' többihez: Uraim! Ez a' szülésben kinlódó Kiszaszony hármás teréhben vagyon, 's szül minden órán, de ennek nem tsak ez a' baja. En a' fejtől fogva a' kiss-lába körméig meg-tapogadtam ötet 's minden tagjaiban nyavallyát találók; még

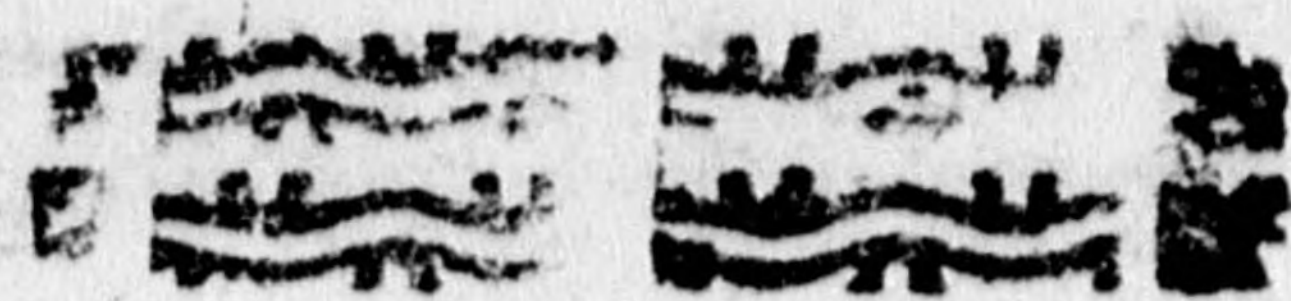
pedig olyan nyavallyát, mely edgyik tagból a' másikba harapozik; azért az egész nyavallyának kellett okát keresnünk — hogy az egész testet, melyben a' megromlott vér már minden felé jár, meggyógyithassuk. — A' nyavallya már régi, 's azért igen veszedelmes — tsendesesen fogjunk hát ennek gyógyításához, időt kíván ez; mert ha hirtelen és erőszakos orvolságokkal élünk, könnyen veszedelemben forognak a' gyengébb tagok, és megeshetik, hogy még ezek között némellyeknek *Chyurgica operatiot* kellettnek szenvedni. — Az okát keressük hát a' nyavallyának. — Itt mindenik Doktor hozzá szólla a' dologhoz, és kiki maga értelmét adván, edgyik azt mondja: sok fagyaltat evett, 's a' hirtelen hülés az oka a' nyavallyának — a' másik: sok *Párisi Kontra* tántzot járt, 's az Anglusok által Amérikából hozott *Puntsot* iván rá, vére felgyuladott, 's az erőss izzadság okozta nyavallyáját — a' 3-dik a' kemény laxatívát okozta, a' 4-dik a' *Khinai* ortza festéket, az 5-dik az Indiai Kappan evést — vóltak a' Doktorok között olyanak is, kik a' hosszú almat, a' rendeletlen életet, a' sok Könyv és *Román* olvasást, 's több efféléket adnak vala nyavallyájának okául; mellyeket midőn Doktor *Faust* mind végig halgatott vólna. — Uraim! mond a' többinek: nem rossz okait adjátok ugyan ezen beteg Dáma nyavallyájának; de én mind ezen okaitokat is egybe szoritván, azt itélem, hogy ezen veszedelmes nyavallyának ama *szemtelen* Pogány Isten a' *Luksus* az oka, és ezen mostani terhébe sem *Márstól*, hanem a' *Luksustól* esett: e' minden nyavallyájának kútfeje.

Tizen-negyedik *Lajos* Frantzia Királytól fogva, ki a' *Virtust* leg-előbb pénzen kezdette árulni; ki hivatalokat teremtett azért, hogy azokat pénzen eladhassa; ki ezt a' kevély Istent a' *Luksust* tetétől fogva talpig, a' maga Palotájától fogva az utolsó Gunyhoig meg-sejmezte, meg-ezüstezte, meg arannyoztatta, meg-gyöngyözözte, meg-briliántozta, az-óltától fogva, majd minden Státusok, majd minden

Nagyok,

Nagyok, Urak, Polgárok, Parasztok a' *Bankrot* vize partyán állanak, es a' közönséges bődögság, a' közjónak kívánása sokakban tsak nem a' fuvó szél előtt álló porrá válván, máf ma ezen *Europa* Afzizony Fiainak és Leányinak minden ablakaiból, konyháiból, köntölsiből, kotsijából, bubos főkötőjéből, ezen meg lejmezett, ezüstözött, arannyozott, gyöngyözött, kövezett *Luksus* ki könnyökelve tekintget ki — meg-folztotta *Europát* a' nyugodalamtól, a' maga forsával való meg elégedéstől: *Khinából* hozzák az ortza-festéket, idegen Szakáts főz a' Konyhán, az arany, fark nyunak, ló patkónak veretik az ezüst, 's az ezekért a' Kő sziklák gyomrát buvó munkás köz kenyeret eszik; neki sints, nekünk sints semmink — torkig adóss *Europa*, még is a' *Luksustól* alig vagy on egy pertzentésnyi nyugodalma — hogy ne volna hát roszul ezen veszedelmes nyavallyában. — Edgyik beteges tagja *Europának* Frantzia Ország. Ez tülig adóss, 's innen van minden veszedelem. Későn és igen roszsz Doktorok kezdték orvosolni; ér vágással 's purgátzioval kezdenek hozzá, 's nem hogy könnyebbedett volna ezen nyavallya, sőt terhesegett a' *Cura* ideje alatt; mert a' zenebona, a' vérontás, a' prédálás soha sem gyógyítja az *adosság* nyavallyát, hanem azt még veszedelmesebbé teszi. A' múlt hónapnak 13-dikán adták bé *Durney* és *Dufresne* 2 Frantzia Doktorok a' Nemzeti-gyűlésnek 4 hónapi szám-adásokat ezen nyavallyaról, melyből meg tettük, hogy a' zenebona soha ezen nyavallyát meg nem gyógyíthatta. — Az 1791 dik folyó esztendőnek 4 első hónapjaiban ki adott Frantzia Ország — 340 milliom 182-ezer 237 Livrát, és bé vett ugyan azon hónapban 76 milliom 822 790 Livrát; tehát fellyül hágtá a' ki adás a' bé vételt 264.159.447 Livrával. E' tsak harmad része az esztendőnek, és így esztendő alatt következik, hogy az *adosság* nyavallya 792.478.341 Livrával terhesebb fog lenni — azonban a' Nemzeti adosságból egy pénz sem fizettetett le — hát a' papiros pénz, hát ha a' Papok jószága nem lett volna.

na. — Nagyon beteg *Europának* ezen tagja. — Tagja ennek *Mulzka Ország*-is, 's ez még ennek a' tsak nem leg-egészségesebb tagja; de 100 milliom *Rnbel* papiros pénzünk vagyon, mellyekkel szerentsé- sen kötjük a' *Borostyán-koszorukat*. — Tagja ennek *Anglia* — 's fülíg adoss — 's még is oda *Amérika*. Ha *Typosájb* tsak még 3 esztendőig játszodja *Nagy Sándort*, a' *Napkeleti Indiákon* lévő kereske- dő *Kompániáját* a' *Izegre* akalzthatja — hát még ha *Frantzia Ország* a' maga nyavallyájának *Kopidját* hozzájok találja küldeni; a' mint már is ezen *Frantzia* nyavallyát sokan *Angliába* le-hatalmazottnak len- ni állitván, itt is rész-szerint kezdődik a' *Revolutió*. — Szomszéd tag itt *Hollándia*. Hogy áll ez? Ez egy olyan ház, melynek fedelét szüntelen fódozzák, pedig a' fundamentoma hibázik — 's nem sokára ki-üt a' nyavallya rajta. — *Pruszziának* szép a' *Curája*'s gaz- dag! de a' *Status quo* arany oszlopokba került. A' régi summa 90 milliom tallér vala, nyavallya (adós- ság) nélkül; de már 2 esztendőktől fogva el-repült 18 milliom — mind a' *Status quo* szárnyain. Tsak 70 milliom már a' *habet*, 's ennek pedig tsak egy esztendős háboru kívántatik; mingyárt leg-nyaval- lyásobb *Europának* ezen tagja. — *Auszria* 3 esz- tendők alatt alkalmasint ki-izzadta magát; ennek hofszas nyugalom kívántatik, hogy előbbeni e- rejére juthassan. *Belgiumból* 3 millió jött-bé eddig; most még más 3-mat kelletik oda küldenünk a' ha- di nép tartására. — *Spanyol Orzágnak* olvadnak az aranyai *Péruban*; 's más aprobb tagjai is *Eu- ropának* mind ezen nyavallyában bádgyadoznak; 's ezeknek otvaslására egy hofszas *Diéta*, egy tsen- des nyugalom, egy közönséges békesség kívánta- tik — azonban várjuk-el — minden órán szül *Eu- ropa*. — Midőn így beszéllenének az *Elyféumi* Bá- ba Doktorok, ez a' *Tudósítás* érkezék *Párisból*: „

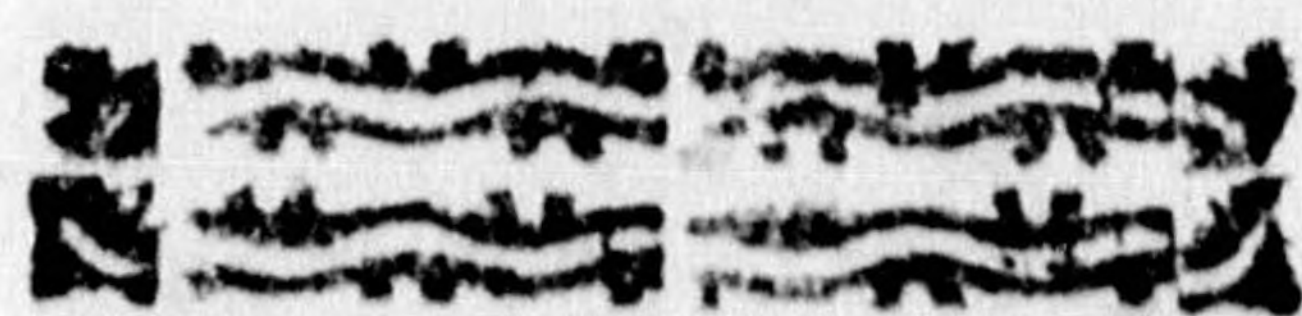
A' *Nemzeti-gyűlés* által *Jul 15-dikén* ki adatott 's már tudva lévő 3 *punktumokból* álló *Dekretom- nak* a' nép között lett el-hiresedése után, a' soka- ság még azon estve meg-egyezett a' *Jákobiták Klúb-*

jával,

jával, hogy a' *Márs* mezejére közönséges gyűlés hir-
 dettetvén, a' Nemzeti-gyűlésnek *Dekretoma* ellen
 Protestatio készittesék. A' *Klúb* béliek meg-készítet-
 ték a' Protestátziot, és egy leg-alább is 40-ezerből
 álló sokaságnak közepette fel-állittatott Nemzeti ól-
 tárra helyhezttették. A' Királynak meg-bánthatat-
 lanságát meg-határozó Dekretom ellen készült *Pro-*
testationak summája a' többek között a' vala: hogy
 XVI dik *Lajos* Királynak ismét ne ismertesék, ha
 az Országnek 83 Depártmánnjai (Részai) is tanáts
 végett meg nem kérdetvén, ezeknek meg-egyező a-
 karattyokból annak nem fogna ki-hirdettetni. En-
 nek felette némelly tagjai a' *Jákobiták Klúbjának* fel-
 álván, a' Nemzeti gyűlést, a' népnek tapfolásai kö-
 zött, meg-veztegettettenek és hazája árulójának
 kiáltotta. A' nép 17-dikben jó reggel a' *Márs* me-
 zején ölzve-szaladván, a' *Protestationak* nem tsak a'
 férjfiak és aszszonyok, hanem még a' gyermekek is
 neveiket alája irták. Ekkor történt 11 órakor a'
 szegény fa lábos Invaliduson és Parókáson a' már
 tudva lévő szomorú játék. Már most Gen. *La Fayette-*
te is meg-jelent vala az alatta lévő Nemzeti Gárdákkal,
 de nem hogy tsendesithette volna, hanem inkább
 nevelte a' lármát; mert zápor eső módjára szora-
 tott Sergeire a' kö, és magára-is réá löttének. A'
 gyilkos ki ezt tselekedte el-fogattatott ugyan hely-
 be mingyárt, de a' Generális parantsolattyára a'
 népnek szemei előtt el-botsáttatott. Estvéli 6 óra
 tálybann ki-hirdettetett az ugy nevezett *Martziális*
Törvény-is, melly által a' nép meg-intetni szokott,
 hogy takaródjék haza, mert külömben a' Sergek
 tüzet fognának réá adni. 7 órakor elérkezett a'
 Városi Elölljáróknak egész Serge-is a' veres Zászló-
 val, és igen nagy számu Nemzeti Sereggel. Ezt
 meg látván a' nép, ordítani kezdett: a' föld színére
 a' veres zászlóval és bajonétokkal! — mely kiáltást
 ismét a' köveknek zápora 's egy néhány lövések-is
 követvén, erre a' Nemzeti Gárdák-is tüzet adtanak,
 melly tüzzel a' nép közzül 12-töt el-ejtettének és so-
 kakat meg-sebessitettének. A' nép-is meg-ölt hármat
 a'

a' katonák közzül u. m. 2 Vadászt és egy Ágyust. Az utánn a' Nemzeti-gyűlés tagjai ellen akarta a' nép a' maga mérgét ki-ontani: de itt az épületet már ágyukkal körül vététve lenni tanálván, valamit tsendesedett.

A' Nemzeti-gyűlés ezen zenebonák alatt is szüntelenül tartotta a' maga üléseit. *Salle* nevű Deputátus Jul. 16 dikán a' már helybe hagyatott 3 punctumokból álló Dekretomnak egy kevésbé különböző formába való szedettetését javasolta. E' mellett az is meghatározatott ezen napon, hogy az Executiva hatalom a' Királynak addig vizsgálza ne adatlásék, valameddig a' Constitutio tökéletesen meg nem készül; mellyre a' Király maga tartatik okot szolgáltatottnak lenni az által, hogy hátra hagyott jelentő Levelébenn panaszszá egyik fundamentomának tette vala azt, hogy az ujj Constitutionak Systemája tsak részenként, nem pedig egészen terjesztetnék elejébe. Az Országnak külömb külömbféle részeiből bé-jövő jelentő Levelék-is egymással ellenkezők. A' *Renusi* vidékekből az iratik, hogy Kárdinális *Rohán*, az egész régi *Strászburgi* Káptalan, a' Barátok és meg nem esküdt Papok, Pásztori leveleik, fenyegetődzéseik 's minden egyéb ki-gondolható eszközök és erőszakoskodásaik által a' népet a' Constitutio ellen ingerleni meg nem szünnék, és ki hirdették; hogy a' Constitutio ellen valamit tselekedni, nem tsak nem vétek, hanem az Isten előtt kedves dolog, és a' Constitutionak barátjai kárhozatnak edénnyei. Ezen Papok már még a' keresztelést is nem a' sz. Háromságnak, hanem az *Atyának*, *Fiunak* és a Nemzetnek nevébenn teszik. 's a' t. — A' *Roueni Klúb*, egy jelentő Levele által tökéletesen helybenn hagyja a' Jul. 15-dikén hozatott Dekretomat. — 18 dikban ismét egy Dekretom adatott ki, mellynek czéllya a' népnek zabolán tartatása 's némelly előre való vigyázások. Ez szerint már egy néhány gyanus személyek reméntenül el fogattattanak, a' többek között egy *Efraim* nevezetű nagy gazdag 'Sidó-is, ki egykor Pruszuszus jobbágynak, most pedig Emilsáriusnak

mondatik lenni. — A' *Jákobiták Klúbjára* fegyveres népet küldött a' Nemzeti gyűlés és el-szelelztette: azonban meg-parantsoltatott az is, hogy a' Nemzeti-gyűlésnek egyik tagja-is ebbe többet meg ne jelennyék

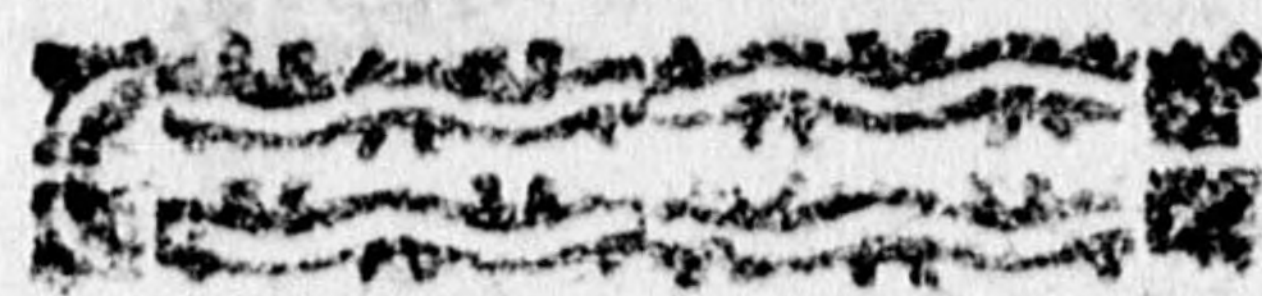
Elegyes jegyzések. — „ Aug. 2 dikán indultanak le Bétsből *Ferentz*, *Leopold*, és *Josef* fő Hertzegek *Elzterházára*. — Hétfőn indulnak a' N. M. K. Testörző Seregbéli Tiszt Urak paripán Prága felé a' Koronázás pompájára; a' hová a' N. Testörző Seregnek mostani nagy érdemű Oberstere Mélt. *Bartsay* Abrahám Ur maga vezérli ezeket ló hátán; melly igen ritka történet, hogy a' Gárda Oberstere ló hátán ment volna önként, edgyütt az alatta lévő Gárda Tisztekkel. — — —

— A' Kabinét Kurirság-is ezen N. Testörző Seregnél marad. — Ugy vélekednek, hogy a' Prágai Koronázás után ő Felsége Austr. Belgiumba fogna menni; és hogy a' Békeesség-is, melly már bizonyosnak állittatik, ezen Koronázás atán fogna nyilvánosságá és közönségessé tétetni. — 6-dikban a' feon nevezet fő Hertzegek Budára váratnak, hol 8-dikban a' Palatinus fogja a' Helytartó Tanátson az első széket el-foglalni, 9-dikben pedig Pesth Vármegyei Főispányságába iktattatik bé. — Felséges Urunknak megint egy név nélkül való irás adaték bé a' napokban, mellyen ezen homlok irás vala: *Quod spero & placeo, si placeo Tuum est. Horatius* —

Minthogy ezen irás igen jól van írva, és meg tettzett ő Felségének, tehát kívánnya az ennek Irójával való szembe lételt, és ennek személlyes esmerettségét, hogy vele beszélhessen; és ő Felségénél ezen hón. 4. 5. és 6 dikán bátran meg jelenhet, mely adatik ezen irás által tudtára. Béts 1. Aug. 1791.

— A' melly Deák Verseket küldettettek vala olly véggel, hogy azok vagy ki-nyomtattassanak, vagy a' Felség kezébe adattassanak; a' mint kezünkhöz jöttek név nélkül, ugy adattak által ő Felségének. — Ugy értjük Bétsben, hogy az idén *Füreden* igen sok Magyar Uraságok jöttenek öszve a' savanyó-vizzel való élésre — tsak használna! — de hátha némelyeknek ártalmas talál lenni — — — *Rozomi ? ?*

Ezen

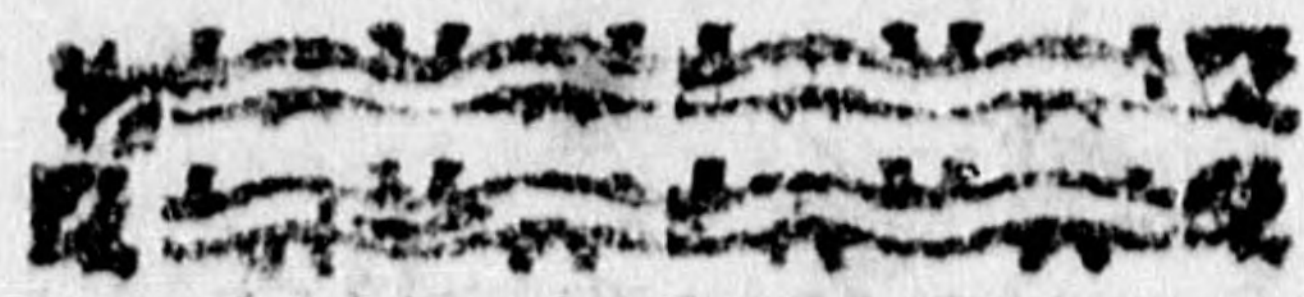
Ezen savanyó-vizre Bétsből-is mentenek a' napokban. Ezen rendkívül meleg időkben nem jó ebből fokot inni; mert hirtelen hivesítvén a' belső részeket, roszsz következhetik belőlle. *Sapienti pauca.* — Hertzeg Koburg a' múlt hón. 28-dikán meg-érkezett Prágába. — A' Hadi Történetekből ezeket iktatjuk ide:

Kolosvárról, Juliusnak 21-dikén. — „18-dikán, meg-állitá az Ország, a' Jobbágyok' személlyes szabadságát, és szabad költözködését. — Az emberiség, és józan okosság győzedelmeskedett. — 19-diken, a' leg nagyobb és szentebb dolog jöve elő: a' Vallás' dolga. Eggy újjabb Pünköst napja lön, de csak *Cadet* Pünköst; nem az első szülött. — Különböző nyelveken kezdének beszélni a' Haza' és Szabadság' Apostolai — de egymással ellenkező nyelveken. A' Vallások' törvényes egyenlőségén, és szabadságán, nem akada-meg lenki; mint az Ontologiában azon: *Non potest idem simul esse, & non esse.* De mikor a' dolog a' kenyér szegétre jöve. — — A' Vallás' szabad tserelésén, 's a' különböző Vallásuak' egybe-esketésén, meg-szakada a' barátság', és atyafiság' szent fonala. Sok szép Beszédék lönnek — és mind hijában. — Ezek, a' R. Sz. Hitnek Agazatai ellen vagynak, és nintsen hatalmunkban az engedelem — el-halasztaték. — — 20-dikon, a' kereskedés, 's a' Tudományok, és a' Magyar Nyelv' dolga fordula elő. — A' szerentse játékok meg-tiltatának, törvényes, az az 200 forint büntetés alatt. — A' Magyar Nyelv mivelő Társágnak fel állitása, törvény tikkelyül fel-iraték; és az ujj Hazafi *Witt* Ur 50 aranyat ajánla réája: a' két Örmény Város pedig ezer ezer aranyat. “ — Vallyon, a' Magyar Ország' kebelében nyugvó *Illyriai* Nemzet,

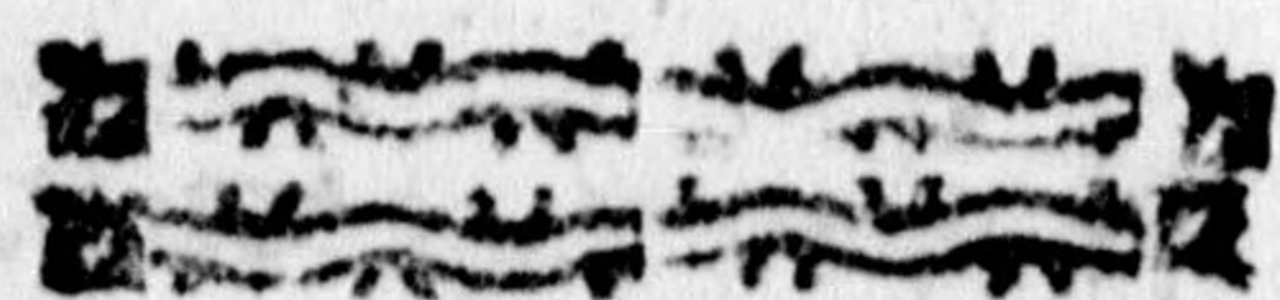
Austriai Belgiumból ki hült ugyan *Vandernooz* *Henrik*, 's kétség kívül örökre ki hült; de még sem hült-meg sok *Belgákban* az ő erántta viseltető buzgolkodásnak tüze. — Jul. 14-dikén estve, nagy láрма, 's dobzódások közt lakták neve' napját Brüsszelben néhány Papok, kik között volt a' Sz. *Gudula*' Templomabéli All-Plébánus-is, egy néhai *Pátriota*-Kapitány, 's *Diesi* volt Kormányozóval, és az említett Templom' Kántorával együtt, 's már egészen az esze-veszettségig belé merültek volt az örömben: midőn réájok rontott a' Katonáság, 's vitte a' Fő Örizet' Hazához. — Hogy *Mons* Városának nagy része-is inkább szít még a' zavaró *Vandernoothoz*, mint törvényes jó Fejedelméhez *II-dik Leopoldhoz*, nyilván kitettzett *Juliusnak* 21-dikén, a' midőn tartatott volna ottan *Hennegau* Tartománya' Hódolásának Innepe. Mert (ha ugyan lehet hinni a' tudósításnak) alig lehetett az említett napon *Éllyen* kiáltást is hallani. A' Nemesség mind elment jobbára a' Városból az Innep elől, 's tsupán azok voltak jelen közzüle a' Hódolás' tzeremoniáján, a' kiknek hivatalbéli kötelességek szerint, el-múlhatatlanúl meg kellett azon jelenni. — Ugy értjük, hogy azokat az Erőségeket *Austr. Belgiumban*, melyeket néhai *II. Josef* Tsászár le-rontatott vala, most *F. Urunk* mind meg-kivánná építtetni, és jó ellentálló karba helyheztetni; mellyeknek építésekre már 12 milliom forintokat ki-is szabott volna.

Ha a' *Frantzia Király*, készülné le-mondani a' Királyságról, éppen nem lehetne tsudálni: de hogy az *Anspachi* Markgráf adja által a' maga tsendes, és könnyü igazgatású szép 3 Tartományait *Anspachot*, *Baireutot*, és *Vogtlandot* a' *Pruszsziai Háznak*, már azon mindenek tsudálkoznak.

Nagy Británia sem üres az emberi Nemzet seprejétől — itt-is találtnak még eszelős *fanaticus* fejek.

fejek. — A' Frantzia Revolutzio esztendejének innepe a' múlt Juliusnak 14. dikén tartatik vala, mellyet némely Anglusok, kik ezen zenebonának kedvellői, sok Városokban meg kezdettenek vala a' fenn említett napon ülni. — *Birminghamban* öszve gyűltenek vala ugyan ezen napon a' Frantzia *Revolutzio* inneplése végett némelleyek egy közönséges Vendég fogadóba. Az Angiai Törvényt és szokást lelkéből szerető, minden Frantzia Országból költ dolgoktól pedig irtózó része a' népnek ezt észre vévén, már dél utánni 2 órakor öszve tódult vala ezek ellen a' Frantzia innepet tartók ellen; de a' *Politzáj*nak közben járása által ekkor minden további erőszak tétel el távoztatván, mint egy 6 óra felé el-bomlék az innepet ülők Serge. Az erre végre öszve tódult nép még is csak edgyütt marada, és a' *Politzáj* intésének nem kezd vala már engedni, azon vélekedés alatt, hogy még is az inneplők a' Vendégfogadóban vólnának. — Még Némelleyeket a' zenebonások között bé is vivének a' *Politzáj* Tisztek a' Vendégfogadoba, hogy látnák és mondanák meg a' többinek is, hogy már az innepet tartók között senki sem vólna ott, de mennél inkább kívánnják vala a' tüzet óltani, annál nagyobb gyulada, és szüntelen szaparodván számok ezeknek, erőszakkal kívánnják vala tsendesíteni, de sem azon Városban, sem ott közel katonák nem valának. Nem sok idő múlva a' *Patriotismus* közé *fánátismus* és a' *Presbiteriánusok* ellen való türhetetlenség is elegendett, és minek utánna a' Vendégfogadónak minden ablakait bé verték vólna, a' *Presbiteriánusok* ujj Kápolnájára rohona a' nép, és annak ajtait bé rontván, abban mindent öszve rontott, el prédált és végre fel gyújtotta 's égette. Mig egy más hasonló Sereg a' régi Kápolnával is éppen ezt tselekedné, amaz ő Vallásbéli írásairól esmeretes és hites *Presbiteriánus* Dor. *Prystley* Urnak képét szalmából ki tsinálták, azt széllyel hordozták, és végre az égő Kápolnába vetették; mellyet inkább azért tselekedtenek, mivel ezen fenn említett *Presbiteriánusok*

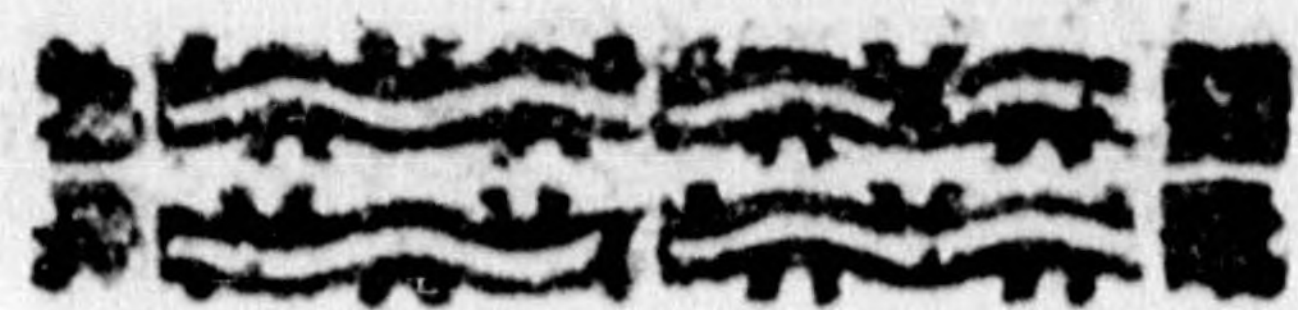

teridnus a' maga Könyvében a' Frantzia Constitu-
tziokat ditséri vala. Midön ezek így lettenek vól-
na, egy része a' zenebonásoknak *Fáirhillbe* indúla,
mely egy Anglus mértföld vala ide, és a' hol Dr.
Prystley lakozik vala, hogy ötet is ezen boszszuság
tüzével áldoznak meg, ki a' zenebonát előre sajdít-
ván, nagy bajjal szaladhata-el ezek elől minden fa-
miliástól. A' nép tsak ugyan házára rohont, és
azt egészen el pusztitotta: ennek igen szép és egy
néhány ezer könyvekből álló Biblio thékáját, Ter-
mészethéli drága gyűjteményeit és minden drága
jóságait a' tűznek adák. — Illyen formálag a'
nép tovább ment, és menvén nevedett a' zene-
bonások tsordája. Még 3 napokkal az után, hogy
ezen zenebona el kezdődött, nem vala akkor vége,
midön ezen tudósítás ki indult, sőt nőtön nőtt, és
már 15-töt a' nevezetesebb és gazdagabb házak
közzül porrá égettenek, fel dúltanak és semmivé tet-
tenek, úgy hogy mindenek az egész Város hammu-
vá való lététől félnek vala. — Az *Oxfordban* és
Nottinghámban fekvő katonaság parantsolatot vett,
hogy ezen zenebonások ellen mennyenek. 18 dikán
Juliusnak el is érkezének ezek ellen; de a' zenebo-
násoktól tsufoson veretének vissza, és meg győzet-
tetének. Ezen egész lármában és zenebonában azt
tapasztalták, hogy a' zenebonások a' Státus, a' Ki-
rály, a' Törvény, és a' Vallás mellett buzgottak;
mivel ezeket kiáltozták: éllyen a' Király, éllyen
a' mi Törvényünk és Vallásunk! öld a' Frantzia
Rebelliot szeretőket! nem kell *Kronvel* — nem kel
az emberi Nemzetnek egy hamis Törvény tsináló-
ja is. — Londonban már nagy fülelés vólt ezen
zenebonának következéseire, mikor ezen Levél el-
indúlt, és azt vették észre, hogy *Irlámban*-is *Du-
blinban* ehez hasonló lett vólna. — Akár mitsoda
né vagy szin alatt légyenek az efféle belső lármák,
és az emberi Nemzet seprejének fel ládzaása, de
mind veszedelmesek ezek; és gonolz következései
vagynak. Frantzia *Pestis* biz é,

Elegyes, de emlékezetre méltó jegyzések.

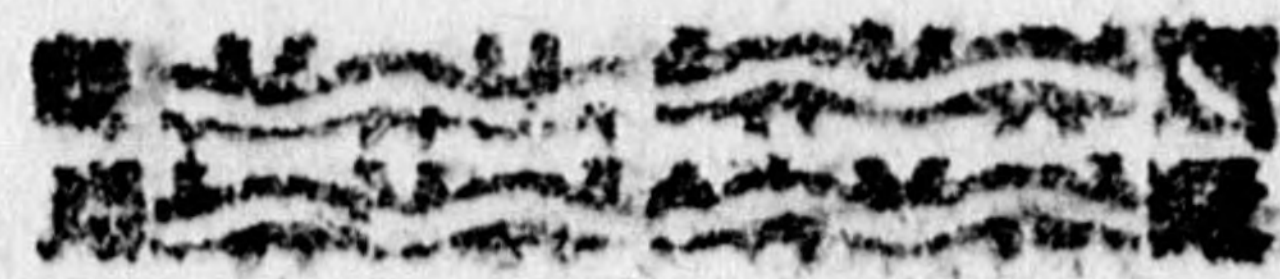
Ma reggeli 8 és 9 óra között vivék el Bétsből Prága felé a' Tseh Országi Koronát a' leg-nagyobb, és tsak egy Ország Koronájához illő pompával. Már 8 óra előtt előre ment vala *Avántgárdába* egy All-tiszt 5 *Kinszki* Német Lovaszaival, ezeket tsak hamar megint egy *Avántgárda* követi vala egy fő Tisztel; kik után tsak hamar érkezének egész hadi pompával, töltött fegyverekkel és mezittelen pal-lással egy *Squadron Kinszky* Lovasai minden Tiszt-jeikkel együtt; kik tsendes lépéssel mennek vala azon F. Udv. *Gála* Hintó előtt, melyben a' Korona vala helyheztetve, és ezen Hintóban egy Püspök Ur és a' Korona őrző ülnek vala. Mentenek még 2 hintók ezután, mellyekben kik lettenek légyen ez után írjuk-meg. Ezen 3 *Gála* hintókat követi vala megint a' *Kinszki* Lovas Sergének egy *Squadroma* egész hadi pompával töltött és ki vont fegyverrel, és mind elöl, mind hátúl a' Lovaság Trombitátsi trombitálnak vala. — A' Koronát vivő arannyas *Gála* hintó mellett Német Gárdák mennek vala ki-vont fegyverrel a' leg-nagyobb gálában, és ugyan ott gyalog Udvari Darabantak. — Ezt eddig szeminkel kisirők ki a' *Leopold* Várofsából, és az idő-nek rövidsége nem engedi, hogy az ezzel ment főbb embereknek előttünk esmeretlen neveit most ide ik-tathassuk. A' pompa, mellyel ezen Korona ki vite-ték igen nagy, és szép vólt a' nézésre, melynek lá-tására minden felé véghetetlen sokaság állott vala ki. A' fegyveres nép után mennek vala még igen sok a'probb és nagyobb hintók és kotsik, mellyek a' Koronát kísrik vala, és hátulról is egy Tiszt egy néhány Lovasággal távolról kísri vala. — —

Vilzsa hozatiké Koronázás után a' Tseh Korona Bétsbe, vagy tsak Prágába fog maradni? azt a' Koronázás után tudjuk meg. — Adjon Isten hozs-fzas életet, szerentsés uralkodást Hazánk Attyának, Felséges Fejedelmünknek.

Blanchárdnak 30-dik áeri útozása a' múlt Kedden mindeneknek meg-elégedésével ment véghez, és azt tartják, hogy olly magosságra még egy alkalmatossággal - is, mint most, fel nem ment. Az idő-is kedvezvén, minden egészséges nézésű jelen lévők kísérték szemeikkel, valameddig a' *Simmering* Agyuzók tábor helyénél szép tsendességgel ismét erre a' mi világunkra, az ott jelen lévőknek nagy tsü-dálkozására le-botsátkozott. Midőn már jó forma magosságnyira fel-ment volna, két tengeri nyúlat botsátott egy más utánn alá, a' mellyek valami eséshez alkalmaztatott Paraplú által olly tsendesen és szépen közelitettnek a' föld szine felé: hogy ha szintén vízbe estenek-is, tsak ugyan a' vízbe belé nem süjjettenek, hanem épségbenn vonattattanak ki. *Blanchárd* *Simmering*ből katona Strá'sák között fákjáknál, és mu'sika szó mellett, még pedig, a' Ballonnya ki-üresülve nem lévén, a' hajóba benn ülve igen ditsőségesen kísértetett vissza Bétsbe. Úttyában az ifjuság köteleinél fogva vezette gyönyörüségesen a' hajót egészen a' Tsáizári Háza-kig, (Burgig) az honnan a' Práterbe vitettétvén, arra készült kajbájába ismét bé-tétetett.

Azt beszélik, hogy Fels. Urunknak mostani úttyában az ifju Hertzeg *Likhtenstein* Károly, olly szorgalmatos és hasznos munkákat tett légyen ő Felsége mellett, mellyel mind szorgalmatosságról, mind elmebéli tehetségeiről meg-győzvén F. Urunkat, a' Kabinétba való szolgálatra alkalmaztatta volna ezen említett ifju Hertzeget meghatározatlan fizetés mellett. — 19 dikben a' Tseh Országi Udv. Kantzelláriából ki nevezett személyeknek Prágában kelletik lenni. — A' Német Gárda szekereken indul ide. Egy szekér 4 Gárdát viszen és 105 R. f. kap Prágáig. — Amaz egész Európában nevezetes és tudós Udv. Tanátsos *Born* Ur, kinek szomorú halálát nem rég jelentettük vala, ugy beszélik, hogy 400-ezer forint adosságot hagyott volna maga után; — de a' kinek 2 Kisasszonyait ő Felsége

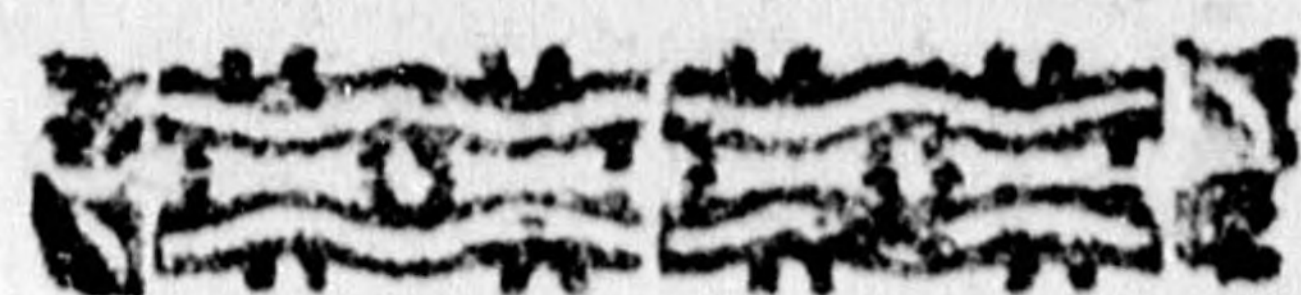

Kegyelmében vévén, ezeknek esztendőre 3000 frt. Penzsiot rendelt mindeniknek.

A' Toth Országban Komendérozónak tétetett Feldmarsal Lájdinánt Geney Ur ezen hónapnak 2 dikán indult-le innen Horváth Ország felé.

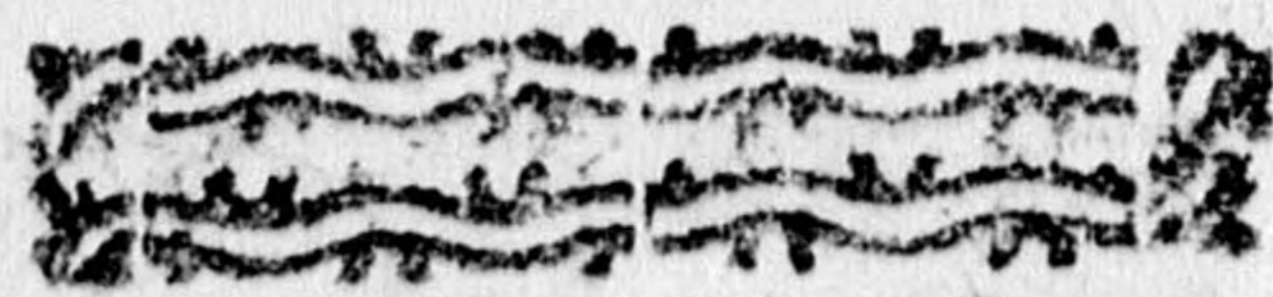
Tudósítások.

K. Fejérvár Sz. Jakab Havának 26 dikán. — —
 „ Minek utánna a' Ditső Magyar Nemzethez való különös tiszteletemnek meg bizonyítására (mellyet az Édes Anyámnak Magyar emloiből szopott tej gerjesztett én bennem) két Komédiákat, u. m. egy Néző, (*Schauspiel*) és más szomorú Játékokat Németből Magyarra fordítottam volna, gyenge tehetségemet hasznosabb dolgokra alkalmaztatván, mostan *Minden Európában, Ásiában, és Afrikában* volt, és mostani időben *Virágzó Vitéz-Rendeknek (Ordóknak) Magyar nyelven léendő le-írásában foglalatoskodom.* Melly előmbe vett, és szinte tökéletességet nyeren-dő tárgyomat azért kívántam az Urnak tudtára adni, hogy e' béli szándékomat a' maga Ujság *Leveleiben* előre ki hirdetni méltoztassék; ne hogy talám más is ezen egy gondolatra vetemedvén, lok fáradsággal, és szorgalmatossággal egybe szerkesztett munkám, hijába légyen. — A' fenn nevezett homlok irás alatt ki jövendő munkám 113 vitéz Rendeknek (Ordóknak) rövideden, de gyökeresen eredeteket, vilzontagságait, nevezetesebb Törvényeit (Statuta) fényességeit, Forma ruhajokat, esmértető Jegyeket, vagy mostani állapotokat, jövedelmeket 's a' t. foglalja magában, mellyet hiteles Könyv-szerzőkből (Authorokból) és bizonyos tudósításokból nem kevés fáradsággal öszve szedegtettem. Reméllem, meg jegyzett Könyvetském nyomtatásban in 8-vo majori 30 árkusoknál többie nem

megyén, és ha még hátra lévő kegyesen meg-igért tudósításaim kezemhez szolgáltatnak, és a' *Censura* alól hamar ki szabadulhat, még ebben az elzúdnóban világot láthat. Meg lesznek ebben: Az Arany Gyapjas, Sz. *Isiván* Magyar Apostoli Király', *Mária Therésia*', *Erfébet*', Nápolyi Sz. *Januarius*', és Salisburgumi Sz. *Rubert* Rendeknek Vitézei névszerint feljegyezve. Hol, és mikor fog ki nyomtatni, arról az Urat annak idejében tudósítani el nem mulatom. Első munkámnak zsengejével, u. m. *Váiler*, és *Aloyfia* Néző Játékjával imé kedveskedem, mellyből az ide való Mélt. Püspök Gr. *Battyáni* Ignác Ur ö Kegyelmeisége' Typografiájának díszét Uraságod megtekintheti. Találtatik itten az Károly-Fejérvári, és Kolosvári Püspök Ur ö Excellentiája nyomtató házaiban. A' szomorú Játékom most éppen *Censura* alatt lévén, mihelyt a' Sajtó alól ki buvik, azonnal az Urnak elküldöm. A' ki-is magam s. t. — Ezen Levélnek minden bujaság nélkül való egyenes és érthető Magyarsága okozta, hogy ezen Levelét *Seelmann* Károly K. Fejérvári Tanácsos Urnak szóról szóra ide iktattam. Adjan Isten sok ilyen Nemzetünk mellett fáradozó Tudos Hazafiakat.

Itt Györben vagynak a' Sajtó alatt, és egynéhány nap múlva egészen ki is szabadulnak, Hat Héti (*invocatiokkal* és *clausulákkal* edgyütt) Közön-séges, Vallástévő, Bűnbotsánatért való Templombéli Reggeli és estvéli Könyörgések; mellyekhez tóldattak Vasárnap, Ur Vatsorája, Halot, Templom szenteléskor, 's a' t. Sátoros, és egyéb Innepeken Prédikátzió előtt, és után, és más külömb külömbféle alkalmatossággkor, ugy mint Betegekert, első időben, Szárazság, égi háború, föld indulás, 's a' t. idején mondandó Könyörgések, és ezek mind való-gatott

gatott munkák, mellyek a' mostanában élt, és még élő nevezetesebb T. T. Magyar Prédikátoroknak írásaiból szedegettettek öszve. — Mellyre nézve jelentetik, hogy ha kinek kedve volna számos Exemplárokat venni, méltóztassék magát nállam frankon küldendő Levelébe, mentől elébb jelenteni; hogy e' szerint, ha elébb nem, *Jánostövételi Pesti Vásárkor*, tudjuk kinek kinek az érdemes Vévők között az Exemplárokat kezéhez szolgáltatni. — Az Exemplároknak (mellyek az Erköltsi Prédikációk formáját viselik, és közönséges jó papirossal, tiszta betűkkel kedveskednek) száma mind öszve is csak öt száz: még is azért a' számos exemplárokat vévőknek a' tizenegyedik ingyen adódik. Az árát ugyan még meg-meg határoztuk, mivel nem tudjuk ha negyven, vagy több árkus leszén é: de azt bizonyosan ígérjük, hogy noha a' Nyomtatványok árkusának leg mértékletesebb ára az egy póltra: mi mindazonáltal egy póltrába sem ejtjük árkusát. Sőt a' Ki-adó, a' kinek ebben a' munkában egyedül a' Közkönnyebbség a' tzielja, igéri, hogy ha 450 Nyomtatványra magokat jelentők találkoznak (mivel 50 ingyen adódik) éppen annyiért fogja adni, a' mennyiben magának van, t. i. árkusát egy krért, és e' felette óltsó.

NB. NB.

A' Magyar és Erdély Országi Gyűléseknek *Deáriuma* szüntelen nyomtattatik; de minthogy a' szüntelen jövő Olvasóknak *Coopertájokkal* bajlódunk még, csak azért nem küldjük ezeket, hogy a' küldésben való hibákat meg-gátolhassuk.